

Valgt blev: *N. P. Nielsen, Hedtoft-Hansen, P. Mortensen, Rasmus Hansen, Albinus Jensen, A. C. Mortensen, M. K. Sørensen, A. M. Hansen, Kristian Nygaard, Søren P. Larsen, Vagn Bro, Arnth Jensen, Henning Hasle, Bouet og Gerda Mundt.*

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til midlertidig Lov om Folkebespisning.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2951; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1186).

Sagen sattes til Forhandling.

Lars M. Olsen: Det foreliggende Lovforslag om Folkebespisning tager Sigte paa en Situation, som ikke foreligger i dette Øjeblik; bedst vilde det naturligvis ogsaa være, om der ikke blev Tale om at skride til de Foranstaltninger, Lovforslaget giver Anvisning paa. Paa den anden Side kan Billedet hurtigt veksle, den højtærede Handelsministers Udtalelser forleden vedrørende vore hjemlige Beholdninger af Gaskul var alt andet end optimistiske; fra Pressen er vi endvidere vidende om, at Byen Nykøbing F. for nylig har maattet indføre Spærretider for Gasforbrugets Vedkommende. Til de som Følge af Forholdene stærkt formindskede og meget uregelmæssige Tilførsler af Gaskul er nu kommet Isvanskeligheder, der, saafremt vi atter i Aar skal hjem søges af en haard langvarig Frostperiode, helt kan lamme enhver søgaaende Trafik, et Forhold, der vil ramme Sjælland og Hovedstaden særlig haardt. Det er derfor klogt og rigtigt, at vi i Tide gør Befolkningen fortrolig med den Tanke, at Gasproduktionen paa Grund af Mangel paa Gaskul kan komme ud for en følelig Indskrænkning, eventuelt for en Tid helt eller delvis maa indstilles.

Selv om Lovforslaget først og fremmest tager Sigte paa en Formindskelse af Gasforbruget, regnes endvidere med, at visse Prisbesparelser for det købende Publikum vil kunne opnaas ved de meget betydelige Masseopkøb af Varer, der i de fleste Byer nemt vil blive Tale om, ligesom Værdien og Nytten ved en rationel Udnyttelse af den forhaandenværende Mængde af Fødevarer; herunder ogsaa den mest hensigtsmæssige Sættelse af Maaltiderne, utvivlsomt har sin særlige Betydning, ogsaa rent sundhedsmæssigt, under

de Ernæringsforhold, vi nu er undergivet, og saa længe de ekstraordinære Forhold bestaar.

Skulde Forholdene udvikle sig derhen, at Gasproduktionen helt maa standse og en Genopvarmning af den afhentede Mad, der er Tale om i Lovforslaget, derved umuliggøres, kan Kommunalbestyrelserne efter Indenrigsministerens Bemyndigelse søge Bespisningen udvidet til at foregaa i offentlige Spiselokaler eller for dem, der hellere vil søge til de bestaaende Restaurationer, i disse. I første Tilfælde bæres Udgifterne til Lokale, Servering m. v. af Staten og Kommunen, i det andet Tilfælde af de paagældende Forbrugere ved Fastsettelsen af den endelige Pris.

Det er i øvrigt Lovens Princip, at de væsentlige Udgifter til Fødevarer, som indkøbes, dækkes af det købende Publikum, medens alle de øvrige Udgifter, f. Eks. Tilberedning, Anskaffelse af Inventar, Transport, Administration o. s. v., ikke skal inkluderes i Maaltidernes Pris, men udredes af det offentlige, et Synspunkt, jeg er fuldt indforstaaet med, idet en Folkebespisningsordning naturligvis ikke maa føre til, at den Post paa den mindre velstillede Budget, der hedder Madvarer, yderligere forhøjes — det er jo under de nuværende Prisforhold noget af et Kunststykke for Tusindvis af Husmødre at faa Pengene til at strække til. Jeg haaber derfor, at den Bemyndigelse, Loven giver den højtærede Minister til i Samraad med Statens Husholdningsraad at fastsætte den endelige Pris, maa føre til, at disse Priser kommer til at ligge mere i Underkanten af Varernes Indkøbspris end i Overkanten.

Derimod er jeg knap saa glad ved den Fordeling af Udgifterne mellem Staten og Kommunerne, som indeholdes i Lovforslagets § 3. Jeg ved fra Københavns Kommunes Folkekøkkener, at man der i Øjeblikket kalkulerer med, at Varernes Indkøbspris udgør ca. $\frac{7}{12}$ af Udsalgsprisen, Resten, altsaa de $\frac{5}{12}$, er øvrige Udgifter, Lønninger, Vedligeholdelse, Brændsel, Belysning, Rengøring, Kørsel, Administration, Leje m. v. Det er disse Udgifter, som efter Lovforslaget skal bæres af det offentlige. Nu afhænger — det skal indrømmes — Udgifternes Størrelse naturligvis i høj Grad af, om Foranstaltningerne føres ud i Livet, om Ordningen i givet Fald bliver langvarig eller kort, men da Ordningen, som ogsaa den højtærede Minister udtalte i sin Fremsættelsestale, maa baseres paa at kunne træde i Virksomhed med meget kort Varsel, maa Kommunerne